

Søndergaardslægten

Mette Andersen, g. m. A3 og Jacob Christensen A3

A3 Jacob Christensen, kaldet Jacob Søndergaard f. på Astrupgaard 15.10.1812, d. 26.7.1899; g. 1836 m.

Mette Andersen f. 14.4.1816, d. 9.5.1893; (Søster til A2's mand Hans Andersen) D. af gdr., kromand og sognefoged Anders Hansen (Ravnsbjerg) i Ravnsbjerg, Brejning.

Da svigerfaderen, Anders Ravnsbjerg, så ham an som tilkommende svigersøn, skal han have sagt: »Han (Jacob) er vist ikke meget værd, men han kommer vel til at skulle ha *det* alligevel«. *Det* var Søndergaard.

Det er muligt, at denne vurdering har ægget Jacob til at tænke: Jeg skal vise ham, jeg er noget værd, for vi hører om ham, at han blev en velstående mand, vist Brejning sogns største skatteyder; men vi lader en sønnesøn, Peder Astrup Andersen B3 C10 fortælle:

Jacob Christensen var anset for at være en meget dygtig landmand. Da han overtog gården, var bygningerne gamle og meget forfaldne. Han rev da det hele ned og byggede 1876

en helt ny — og efter datidens forhold — meget flot gård med 4 længer. Særlig stuehuset var usædvanlig stort og flot, står endnu i dag.

Det blev, tækket med skifer, noget helt enestående på den tid. Skiferpladerne — af tavleskifer — skulle hentes med hest og vogn i Silkeborg, så det blev til mange dages kørsel ad de dårlige veje dengang.

I den søndre ende blev indrettet en stor aftægtslejlighed, hvor de gamle fik deres aftægt, da sønnen Peder Astrup Jacobsen B6 overtog fødegården. Jacob Hindhede C1 fortæller om sin morfar, at han på sine gamle dage kom gående den lange vej til Hindhede i Lem for at besøge datteren Dina, og at han så kørte ham hjem, når han var mæt af besøget.

Han mindes endnu med glæde køreturene fra Lem til Søndergaard i Brejning, Muldbjerg og Kirkegaard i Hover.

Jacob H. fortæller videre, at morfaderen var meget interesseret i havebrug, plantede selv frugttræer og havde sans for alt skønt.

Peder Astrup C10 fortæller videre: »Som femårig kom jeg over (fra Muldbjerg) til »allefar« i Søndergaard for at lære bogstaverne.

Han havde nemlig holdt skole for sine egne børn og andre børn fra hjem med samme åndelige anskuelse. Jacob hørte til Luthersk Missionsforening og var levende med i denne bevægelse.

Jeg husker dem begge som to meget rare og venlige, beskedne mennesker, vellidt af alle.

En særlig grund har jeg til at huske ham, idet mine forældre havde svært ved at finde et navn til mig, nr. 10 i flokken, og så fandt på navnet David. Men aftenen før dåbsdagen kom »allefar« over til Muldbjerg til mine forældre og fremhævede, at jeg nok som voksen ville være ked af et så særpræget navn. Og så foreslog han navnet Peder Astrup, der pegede langt tilbage i slægten, (oldefaderen (1726—1795) og den ældste bror A1) og det navn er jeg ham meget taknemmelig for«. Jo, Jacob Søndergaard var en praktisk mand.

A3 B1 Anders Kirkegaard Jacobsen

Ane Kathrine Andersen, g. m. A3 B1

Børn B1—7

B1 Anders Jakobsen (bev. ca. 1905 til Kirkegaard) f. 24.10.1837, d. 17.9.1909; g. 1. gang 1861 m.

Ane Kathrine Andersen f. 27.10.1834, d. 19.12.1891; (D. af gdr. Anders Knudsen på Bilring i Brejning og søster til B3's Mette Søndergaards mand, Laust Andersen) ægteskabet var barnløst. Vi ved ikke meget om hende, men hun skal have været en dygtig og klog kvinde, gæstfri har hun nok også været, da der kom mange mennesker i hjemmet, hvad vi senere hører om. G. 2. gang 1892 m.

Johanne Marie Kirstine Kristensen f. 8.1.1865, d. 2.4.1950; (D. af gdr. og købmand Jesper Kristensen, Søndergaard i Muldbjerg, Hover).

»Mor var en dygtig og stilfærdig kvinde med et lyst sind og meget religiøs, hvad vel nok hjalp hende over de vanskeligheder, som kommer, når man bliver tidlig enke med 7 børn, hvoraf 5 ukonfirmerede. Hun førte et stort og gæstfrit hus, hvor der altid kom mange unge mennesker, og hvor underholdningen gerne var sang og musik«.

Johanne Marie Kirstine Kristensen

»Anders Kirkegaard købte Kirkegaard i Hover, jeg tænker mig den meget uanseelig, lå i dalen næsten ind under kirkegårdsdiget. Han byggede senere en ret anseelig gård oppe på bakken, hvor den ligger endnu, opført efter branden i 1924. Ved overtagelsen var kun ca. 2 tdr. land opdyrket, han gik straks i gang med at opdyrke ca. 100 tdr. land, blev tidligt klar over kløverens store betydning i sædskiftet, høstede efter datidens forhold meget store afgrøder, kunne altid sælge foder om foråret. Han havde tidligt stort areal med roer, eget mejeri, var blandt de første, som byggede ajlbeholdere — var i mange retninger forud for sin tid.

Han var i sogneråd, dets formand, sognefoged i over en menneskealder og Dannebrogsmænd.

Anders K. er af slægten beskrevet som livlig og fornøjelig, og det harmonerer godt med, at der kom mange mennesker i det gæstfrie hjem. Der kom mange jægere, da »han var jæger og fisker af Guds nåde«.

Og der kom mange veteraner; han havde jo været med i 1864, hvor han blev såret i højre hånd. Det var fædrelands-kærlige mænd, og når de nævnte kongen, Chr. d. 9., og Dannebrog, var det med særlig ærbødighed, næsten andagt.

Han var ejer af Hover Kirke, og som sådan måtte han selvfølgelig finde sig i, at man kritiserede vedligeholdelsen af kirken, men så tog sognepræsten ham i forsvar med: »Hvad sognefogden gør, gør han godt«.

Som de fleste af de ældre i slægten var han gavmild. Under en storm væltede et hus, og da man i de tider ikke havde noget, der hed forsikringer, foretog man sogneindsamling til den skadelidte. Og der siges, at han ved den lejlighed ydede det meste af hjælpen.

Selvfølgelig var han dybt religiøs, vel nærmest luthersk missionsk, men det stærke grundtvigske liv i Hover øvede stor indflydelse på slægten.

Børn C1—7

C1 Anton Kirkegaard f. 13.4.1893; Høng H., Ladelund Landbrugssk., ejer af fødegården, g. 1922 m.

Ragnhild Elmelund f. 16.7.1898; af Niels Juels slægt (D. af kommunelærer Theodor Jensen, Sprove Skole, Møn) Aabybro H., hvor en bror var forstander; i menighedsrådet i Hover.

Børn D1—4

D1 Anders Aage Elmelund Kirkegaard f. 3.11.1923; studentereksamen fra Marselisborg Gymn., dyrlægeeksamen 1849, praktiserende i Sørvad pr. Vinding, illegal virksomhed under frihedskampen i København, g. 1944 m.

Helga Toft f. 7.12.1922 fra Hovergaarde, præliminæreksamen i Ringkøbing, Gerlev Gymnastikhøjsk., forskellige kursus, forretningsbestyrer i møbelforretning, siden regnskabsfører i et skindfirma i København.

Børn E1—3

E1 Helle f. 14.2.1949; E2 Ebbe f. 26.11.1951; E3 Merete f. 2.5.1954.

D2 Gunnar Elmelund Kirkegaard f. 25.2.1925; Gerlev Gymnastikhøjsk., korporal 1948 ved flyvetropperne i Karup, Lægaard Landbrugssk., landmand hjemme i gården.

D3 Lisbeth Elmelund Kirkegaard f. 9.10.1930; Rødkilde Sygeplejehøjsk., 1950 autoriseret sygeplejerske, fortsætter uddannelsen.

D4 Johanne Margrethe Elmelund Kirkegaard f. 24.2.1932; studentereksamen 1950, stud. polyt., læser til bygningsingeniør.

C2 Mette Søndergaard Kirkegaard f. 24.7.1894, d. 6.11.1942; Høng H., g. 1917 m.

Niels Kristensen f. 23.4.1880; (S. af gdr. og folketingsmand Kristen Kristensen, Hovergaarde, se under Hover Sig B3, søn C6 Niels Kristensen) Ryslinge H., gymnastikkurser flere steder, gymnastiklærer i en del år, har haft Gadegaard i Hover, er nu murer og bor sammen med sin søster C4 Marie Kristensen ved Hover Kirke.

Barn D1 Karen Sofie Kathrine Kristensen f. 29.9.1924; organist fra 15 års alderen ved Hover Kirke, Staby Eftsk., Ry H., Kornmod præliminærkursus ved Silkeborg, uddannelse: massøse = fysioterapeut 1946 (med udmærkelse), ansat på sygekassernes klinik i København.

C3 Jenny Nielsine Kirkegaard f. 12.9.1896; Høng H., Århus Handelshøjsk., bogholderske på et reklamebureau, Århus.

C4 Margrethe Kirkegaard f. 24.2.1898; Ubberup H., haft broderiforretning fra 1923 i Ringkøbing sammen med søsteren Palline.

C5 Palline Kirkegaard f. 22.3.1900; Ubberup H., Århus Handelshøjsk., se C4.

C6 Jacob Søndergaard Kirkegaard f. 20.8.1901; Roskilde H., Tune Landbrugssk., har ejet Idumgaard i Idum, Holstebro, Isagergaard i Rindom, ejer nu Østergaard i Sir, Holstebro, i sognerådet i Idum flere år, forskellige hverv på de forskellige steder, folketingsmand (radikal) i Vinderupkredsen fra 1950, g. 1931 m.

Anne Hindhede Bukholt f. 19.4.1902; (D. af gdr. Jens B. i Ny Bjerg, Lem, se B2 C3) Ubberup H., medlem af skolekommission og menighedsråd, organist ved Sir Kirke.

Børn D1—4

D1 Anders f. 13.2.1937; realeksamen 1952, landmand. D2 Anne Marie f. 20.1.1939; mellemskoleeksamen. D3 Jens Bukholt f. 2.6.1941; D4 Jørgen Hindhede f. 2.6.1941; (enæggede tvillinger).

A3 B2 Dine Jakobsen

Jens Mikkelsen Hindhede, g. m. A3 B2

C7 Andrea Kirstine Kirkegaard f. 6.11.1904; Ubberup H., uddannet til sygeplejerske på Bispebjerg Hospital, på Augustenborg Hospital nogle år, ligeså på Øresundshospitalet, nu på Kommunehospitalet, København.

B2 Dine Jakobsen f. 16.2.1840 i Søndergaard, d. 22.3.1937; g. 1865 m.

Jens Mikkelsen Hindhede f. 21.7.1835, d. 27.2.1919; (S. af gdr. Mikkelt Jørgensen, i Hindhede, Lem). På spindesiden fælles stamfader med Søren Kierkegaard, blev far i 1. ægteskab (g. med en søster til docent N. J. Fjord) til den bekendte ernæringsfysiolog, læge Mikkelt Hindhede, der tog den fineste lægeeksamen i 47 år.

Dine var ualmindelig dygtig. Således fik hun 1876 indlagt vandmejeri på gården, lavede selv smør, som hun leverede til en grosserer i London og fik betydelig højere pris for end andre i sognet.

Hun var selvsagt meget proper og kunne lave alt i hjemmet og var en god støtte for sin mand, en god værtinde for de mange missionærer og andre talere, som kom i hjemmet, og en god mor, stille i sin færd.

Jens Hindhede fik gården Gl. Hindhede i Lem, som han styrede med stor dygtighed, var foregangsmand med mergling, klog på kreaturhandel.

»Han leverede »borholmerne« = tilhængerne af Luthersk Missionsforening, både deres kreaturer og deres kristendom, og det var gode varer begge dele«.

»Sommetider kom han og stak en tier eller to til en mand med de ord: Jeg tror, du fik for lidt for den ko, her er lidt mere«.

Der stod megen respekt om hans navn, således var han sognerådsformand i 2 perioder i Lem og med i det første menighedsråd, der dannedes efter menighedsrådsloven af 1922.

Jens Hindhede var levende med i den store vækkelse i 60'erne og var leder af Luthersk Missionsforening i Lem, som han var tro imod i de stærke brydningstider mellem retningerne: Indre Mission, Luthersk Mission, Evangelisk Luthersk Mission og Grundtvigianismen.

Han var en meget nidkær mand, »gik ud til syge og døende med et godt ord«.

Hjemmet var velstillet og begge meget godgørende.

Citaterne er fra bogen: Det åndelige liv i Lem sogn.

Børn C1—4

C1 Jacob Søndergaard Hindhede f. 18.12.1868; Tune Landbrugssk., arvede Gl. Hindhede, dygtig til kvægopdræt, hvad der er fælles for Hindhedeslægten, skatterådsmedlem og senere formand i Ringkøbing Skattekreds ialt i 27 år, deraf 12 år som formand, formand i Ringkøbing Amts Mejeriforening 1926—40, ved afgang æresmedlem af samme, medstifter af Sdr. Lems og omegns Andelskasse og formand i 36 år, æresmedlem, medstifter af Mejeriernes og Landbrugets Ulykkesforsikring og i bestyrelsen, i menighedsrådet i 3 perioder.

Ridder af Dannebrog og Dannebrogsmænd, g. 1896 m.

Maren Olesen f. 6.3.1874, d. 24.3.1951; fra Kærgaard i No.

Børn D1—6

D1 Sigrid Hindhede g. 1.8.1897; Ryslinge H. og Askov H., g. 1921 m.

Peter Møller f. 9.12.1898; (S. af murermeister M. Ferup, Kol-

ding) Ollerup Haandværkerskole, murermeister i Lem, i sognerådet 2 perioder.

Børn E1—2

E1 Ingrid Hindhede Møller f. 31.5.1923; Silkeborg Husholdningssk., Salling Vævesk., væverske hjemme.

E2 Gerda Hindhede Møller f. 13.9.1927; Brejningg. Eftsk., Silkeborg Husholdningssk., Danebod H., på en engelsk pigeskole, udlært sygeplejerske i Herning 1954.

D2 Dina Hindhede f. 20.2.1899; Ryslinge H. og Askov H., g. 1927 m.

Knud Kærsgaard f. 2.7.1901; (S. af gdr. K. i Gellerup) Danebod H., Ladelund Landbrugssk., har gården Nørre Holme-
gaard, Lem, i menighedsrådet, mejeri- og elektricitetsbestyrelsen.

Børn E1—3

E1 Maren Hindhede Kærsgaard f. 6.12.1928; Brejningg. Eftsk., Danebod H., g. 1951 m.

Ejnar Kjær f. 3.8.1926; (S. af kontorchef Eli Kj., V. S. Kreditforening, Ringkøbing) dimitteret 1946 fra Jonstrup Sem., førstelærer i Gl. Sogn, Holmsland.

Børn F1—2

F1 Jørgen Hindhede f. 18.8.1952; F2 Knud Hindhede f. 18.8. 1952.

E2 Kathrine Hindhede Kærsgaard f. 12.11.1931; Salling Ungdomssk., Vallekilde H., g. 1952 m.

Søren Svendsgaard Nohs f. 19.2.1927; (S. af mejeribestyrer N., Holmsland) Salling Ungdomssk., Hadsten H., Ladelund Landbrugssk., mejerist ved Staby Mejeri.

Barn F1 Maja Nohs f. 1.4.1954.

E3 Jens Jakob Hindhede Kærsgaard f. 17.4.1934; Brejningg. Eftsk., landmand.

D3 Jens Hindhede f. 4.3.1902; Askov Eftsk., Ryslinge H., Dalum Landbrugssk., ejer af Øster Lundgaard i Tjørring, Herning, repræsentant i Herning Sparekasse, formand for tyrekommissionen og for statsdyreskuet i Ringkøbing Amt, g. 1930 m.

Ane Andersen f. 4.3.1908; (D. af gdr. Julius A. i Lem).

Børn E1—5

E1 Karen f. 8.1.1933; Snoghøj Gymnastiksk., husassistent. E2 Jacob f. 8.5.1935; Brejningg. Eftsk. E3 Ernst f. 17.11.1938; E4 Grethe f. 23.9.1945; E5 Bente f. 16.6.1953.

D4 Jens Jørgen Hindhede f. 1.4.1904; Askov Sløjds., Roskilde H., Dalum Landbrugssk., gdr. i Ørre ved Herning, hvor han var sognerådsformand 1942—45, nu ejer af Søndergaard i Ølstrup pr. Lervæng, sognerådsformand? G. 1929 m. Ellen Dyrholm f. 28.2.1905; fra Lille-Kelleklintegaard, Udby, Kalundborg, Kolding Husholdningssk.

Børn E1—3

E1 Tove Hindhede f. 26.7.1929; g. 1951 m.

Ole Nygaard f. 5.2.1928; fra gården Hammelsvang, Lervang, har gården Brostruphus, Ølstrup, Lervang, Vallekilde H.

E2 Inga Hindhede f. 18.7.1935; Brejningg. Eftsk. og Århusegnens Husholdningssk.

E3 Birthe Hindhede f. 10.10.1942.

D5 Aksel Hindhede f. 8.12.1905; Staby Eftsk., Ryslinge H., Ladelund Landbrugsskole, ejer af Kængsgaard, Vantinge, Ringe, g. 1940 m.

Else Højgaard Jensen f. 2.3.1918; (D. af gdr. og sognerådsformand Jensen i Trunderup, Kværndrup) Ryslinge H.

Børn E1—5 (E4 og E5 tvillinger)

E1 Jørgen f. 27.11.1940; E2 Jens Jacob f. 27.3.1943; E3 Elin f. 28.8.1944; E4 Bent og E5 Grethe f. 1.7.1949.

D6 Aage Hindhede f. 28.5.1908; Staby Eftsk., Vallekilde H., Ladelund Landbrugssk., har fødegården Gl. Hindhede, havde i 1948 Vestjyllands bedste kvægbesætning, g. 1939 m.

Maren Dejgaard f. 28.3.1916; (D. af købmand Dejgaard i Sdr. Omme) Ølgod Eftsk., Vallekilde H., Borris Husholdningssk.

Børn E1—5

Børn E1—5 (E2 og E3 tvillinger)

E3 Kirsten Dejgaard f. 13.11.1942; E4 Karen Dejgaard f. 10.3.1950; E5 Jørgen f. 20.5.1954.

C2 Else Marie Oline Christensen Hindhede f. 24.4.1871, d. 13.11.1943; formand i en årrække for Ulfborg-Hind Herreders land-

boforenings husholdningsafdeling, i ledelsen af Ringkøbing Amts Dameafdeling under Røde Kors, i bestyrelsen for hjælpe-kassen i Lem, g. 1891 m.

Mads Kristjan Lambæk f. 18.8.1861, d. 11.7.1933; Vallekilde og Askov H., fra gården Storgaard i Lambæk, Lem, ejede fødegården en tid, købte senere Gl. Bjerg, Lem, folketingsmand (venstre) fra 1918—24 i Østbirk-kredsen, medlem af landbrugsrådet, arbejdsforsikringsrådets landbrugsafdeling, formand for Ulfborg-Hind landboforening, medlem af bestyrelsen for de samvirkende landøkonomiske foreninger i Ringkøbing Amt, hvis formand han var i en årrække, formand i foredragsforeningen, medlem af det kirkelige udvalg, der forberedte den kirkelige lovgivning, kirkeværge for Lem Kirke i mange år, i sognerådet i 6 år, Ridder af Dannebrog.

Børn D1—3

D1 Peder Kristjan Lambæk f. 27.9.1892, d. 2.11.1931; student fra Ribe Katedralskole, cand. polit., oversatte bøger, rejste til Amerika, døde hjemme.

D2 Jens Hindhede Lambæk f. 6.4.1894, d. 4.7.1955; Ryslinge H., Tune Landbrugssk., ejede Gl. Bjerg, fødegården, fra 1920 formand for den stedlige gymnastikkreds og for 1. hovedkreds, i bestyrelsen for mejeriet en årrække, formand for Lem foderstofferforening og repræsentant for F.A.F., i bestyrelsen for Dansk Jagtforening, næstformand for Ringkøbingkredsens venstreforening, g. 1920 m.

Kirstine Muldbjerg f. 7.4.1893; (se slægten fra Fastergaard s. 205) fra Store Kærgaard i Lem, Ollerup Gymnastikhøjsk. og Ryslinge H.

Børn E1—4

E1 Mads Kristian Lambæk f. 30.9.1921; Ollerup Gymnastikhøjsk., Ladelund Landbrugssk., har overtaget gården efter faderens død, formand for den stedlige gymnastikforening og for 1. hovedkreds ligesom faderen, formand for ungdomsforeningen.

E2 Sigrid Lambæk f. 26.2.1923; Ollerup Gymnastikhøjsk., g. 1945 m.

Jens Erling Jakob Palsgaard Jensen f. 16.5.1920; (S. af arbejdsmand Marinus J., Aalborg) svejser på Aalborg Skibsværft.

Barn F1 Inger Palsgaard f. 4.3.1946.

E3 Anders Muldbjerg Lambæk f. 19.8.1924; Ollerup Gymnastikhøjsk., inseminør fra Tune Landbrugssk., bor i Ringkøbing, g. 1951 m.

Erna Green f. 20.5.29; fra gården Graakjær, Lem, Rødding H.

Barn F1 Bent f. 4.1.1954.

E4 Jørgen Hindhede Lambæk f. 19.6.1928, d. 29.8.1944; Brejningg. Eftsk., dræbt af en maskingeværssalve fra en tysk flyvemaskine, der dykkede ned og skød på de unge på en sportsplads i Lem.

D3 Dina Lambæk f. 25.3.1912; Ølgod Eftsk., Ollerup Gymnastikhøjsk., g. 1934 m.

Skjalm Thormod Uhre f. 3.6.1905; (S. af lærer Th. Uhre, Bilum) mellemskoleeksamen fra Ribe Katedralskole, lærer-eksamen fra Jelling Sem. 1926, årskursus 1936—37 i dansk og naturfag, lærer og kirkesanger ved Højmark Skole, Lem, førstelærer ved samme fra 1931, formand i ungdomsforeningen og formand for Ringkøbing Lærerkreds, i menighedsrådet som kirkeværge een periode, bibliotekar for sognebiblioteket.

Børn E1—2

E1 Thomas f. 3.7.1939; Staby Eftsk., nu på præliminærkursus i Skjern. E2 Kirsten f. 6.5.1944.

C3 Anna Hindhede f. 6.3.1876, g. 1899 m.

Jens Bukholt f. 24.11.1874, d. 28.10.1929; ejede gården Ny Bjerg i Lem, var møller i flere år, bankbestyrer i Lem, medlem af sognerådet.

Børn D1—4 (D1 og D2 tvillinger)

D1 Sigrud Bukholt f. 18.12.1900; Ollerup Gymnastikhøjsk., g. 1925 m.

Morten Møller f. 9.1.1895; pelsdyravler i Rindom.

Barn E1 Ole f. 29.1.1941.

D2 Dagny Bukholt f. 18.12.1900; Ubberup H., g. 1925 samme dag som Sigrud m.

Chr. Hansen f. 24.12.1894; (S. af gdr. Julius H., Dejbjerg) Ollerup H., Borris Landbrugssk., købmand i Astrup, d. omkring 1. maj 1956 i Skjern, efter at han en måneds tid før havde afviklet forretningen og var flyttet til Skjern.

Børn E1—2

E1 Jens Bukholt Hansen f. 6.4.1931; på eftsk., grosserer i Skjern, g. 1952 m.

Tove Andersen f. 9.10.1930; (D. af cyklehandler A. i Vildbjerg).

Barn F1 Dagny Bukholt f. 3.3.1953.

E2 Jørgen Juhl Hansen f. 16.2.1937; koloniallærling i Skjern.

D3 Anna Hindhede Bukholt f. 19.4.1902; g. 1931 m.

Jacob Søndergaard Kirkegaard f. 20.8.1901; gdr. og folketingsmand. (Se foran om B1 Anders Kirkegaard Jakobsens søn C6.)

Børn E1—4

E1 Anders f. 13.2.1937; realeksamen 1952, landmand. E2 Anne Marie f. 20.1.1939; mellemskoleeksamen. E3 Jens Bukholt f. 2.6.1941; E4 Jørgen Hindhede f. 2.6.1941 (eenæggede tvillinger).

D4 Jens Hindhede Bukholt f. 9.1.1906; Danebod H., Dalum Landbrugssk., ejer af fødegården Ny Bjerg, Lem, i sognerådet, bankbestyrer i Lem efter faderen og formand for Ulfborg-Hind Herreders Landboforening, g. 1930 m.

Karen Lambæk f. 25.3.1904; (D. af gdr. Anton L. i Lem) på Ubberup H.

Børn E1—4 (E3 og E4 tvillinger)

E1 Erik f. 29.1.1934; Viborg Gymnastikhøjsk., landmand. E2 Grethe f. 21.5.1936; husassistent. E3 Jens f. 15.4.1942; E4 Anton Lambæk.

C4 Jørgen Bjerg Hindhede f. omkring 1877, d. ni år gammel.

B3 Mette Søndergaard Jakobsen f. 22.5.1842 i Søndergaard, d. 28.11.1929; g. 1861 m.

A3 B3 Mette Søndergaard Jakobsen

Laust Andersen, Muldbjerg, g. m. A3 B3

Laust Andersen f. 2.5.1829, d. 14.5.1902; (S. af gdr. Anders Knudsen på Bilring, Brejning) ejer af Østergaard, Muldbjerg, Hover. (Se Hoversigsl. B2, som han var gift med 1. gang).

Peder Astrup Andersen C10 fortæller:

Min mor var meget godt lært fra barndommen af, og det ville hun også, vi børn skulle være. Hun tog sig selv af vor oplæring, længe før vi kom i skole. Da vi syv år gamle begyndte skolegangen, var vi langt fremme i regning og skrivning og kunne meget af katekismen udenad, så al den videre skolegang faldt os forholdsvis let.

Mor holdt søndagsskole, fra jeg kan huske, og til flere år efter, at hun var gået på aftægt. Jeg tror nok, hun havde sjældne evner til at tale med børn. De kom langvejs fra og fra alle slags hjem.

Hendes dybe og ægte kristendom og hele færd gjorde hende agtet og æret af dem, der kendte hende.

Jeg husker, at mor ofte tog os to mindste drenge med ind i soveværelset, lagde sig på knæ mellem os ved sengene og bad inderligt. Vi to drenge skiftedes til at bede fadervor. Sådanne oplevelser glemmes aldrig.

For os børn var det fest, når vi om søndagen kørte den lange vej til det store Finderup Missionshus, der var centrum for flere sognes Luthersk missionsfolk, og hvor vi følte, der var godt at være.

Havde mor været deltager i det offentlige liv, skulle hun nok have gjort sig bemærket, men hendes interesse og kærlighed var knyttet til Luthersk Missionsforening og arbejdet der.

Men først og fremmest var hun hjemmets kvinde for mand og børn.

Min far husker jeg som en ældre mand, stærkt plaget af gigt og som en meget lidt talende mand.

Han havde foruden at drive sin gård handlet en del med heste og gårde, havde flere gårde samtidig.

Børn C1—10

C1 Mette Sig Andersen f. 9.12.1862, d. 1904; g. 1886 m.

Niels Hansen Olesen f. 1856; (S. af gdr. i Albæk, Skjern) gdr. (?) i Muldbjerg, Hover.

Niels Olesen emigrerede til Cleveland, Ohio, U. S. A. i 1906 hendad 3 år efter hustruens død. Hans 7 børn blev midlertidig anbragt hos slægt og venner og fulgte senere efter med mellemrum, een ad gangen til det nye hjem.

Kort efter ankomsten kom han i arbejde hos en entreprenør og endte med selv at være entreprenør og bygmester, indtil han 73 år gammel trak sig tilbage.

Han var en flittig og dygtig mand. »Cleveland Press« skriver desuden, at han var en dybt religiøs mand, ivrig bibellæser og regelmæssig kirkegænger. Han døde 93 år gammel d. 21.2.1949.

Ruth Carlson Jarvis skriver: Mette og Niels Olsens 7 børn bor alle i U. S. A. Deres 18 børnebørn er alle gode amerikanske borgere. 9 af børnesønnerne var med i 2. verdenskrig: 4 i flåden, 2 i Air Force, 1 i handelsmarinen og 2 i hæren. Mere end halvdelen af de 18 er akademikere eller gift med akademikere. Ved sidste tælling var der 20 oldebørn.

Børn D1—7

D1 Oline Carlson f. 24.5.1890 i Muldbjerg, hvor hun gik i skole, kom til Amerika 1908, g. 1915 m.

Ivar Carlson f. 8.5.1887 i Sverrig, d. 23.8.1949; amerikansk borger 1912, maskinist. Oline bor nu i Los Angeles i California.

Barn E1 Ruth Carlson, g. m.
lokomotivfører Charles Jarvis i Cleveland, Ohio.

Børn F1—3

F1 Judy, 15 år. F2 Sally Meta, 11 år. F3 Eric, 9 år.
De bor nu i Scituate, Massachusetts.

D2 Ole A. Olesen f. 8.6.1892 i Muldbjerg, gik også i skole der.
Han kom til Amerika 1908, g. 1917 m.
Ella Boesch i Cleveland, Ohio, hvor hun var født og opvokset.
Har mælkeriforretning (smør og æg) sammen med D7 Lawrence.

Børn E1—4

E1 Jane g. m. Harry Kent Harris, ingen børn.
E2 Robert Olesen, g. m. Dorthy Anne.

Børn F1—2

F1 Jeffry Robert. F2 Darcy Anne.
E3 Lawrence. E4 James.

D3 Methea Olesen f. 4.3.1894 i Muldbjerg og gik i skole der.
Hun kom til U. S. A. 1911, g. 1914 m.
elektriker Alvin Trautman.

Barn E1 adoptivdatter Doris Trautman, g. m.
Bernard Schilling, de har 5 børn.

F1—5

F1 Gerald. F2 France. F3 Barbara. F4 Mary Ellen og F5 »baby boy«.
Alle bor i Cleveland, Ohio.

D4 Laura Olesen f. 26.1.1896 i Muldbjerg, til Amerika 1908, gik både i dansk og amerikansk skole, g. 1918 m.
Arthur Busch f. 23.8.1898 i Cleveland, maskinist.

Børn E1—3

E1 Calvin, g. m. Betty.

Børn F1—3

F1 Niel. F2 Pamela. F3 Carol Ann.

E2 Sterling, g. m. Patricia.

Barn F1 David.

E3 Niel, d. 3 år gl.

Alle bor i California.

D5 Jenny Olesen f. 11.8.1897 i Muldbjerg, kom til U. S. A. 1913, g. 1918 m.

Herbert Cutner f. 22.9.1896 i South Bend, Indiana, hvor han gik i Luthers skole, var tilskærer, d. 29.6.1949.

Børn E1—3

E1 Russell, g. m. Deela, har 3 piger.

F1—3

F1 Susan. F2 Nancy. F3 Kerry.

E2 Jack, g. m. Vivian.

Børn F1—2

F1 Cathy. F2 Richard.

E3 Betty, g. m. Robert Cleveland.

Barn F1 Steven.

Alle bor i California.

D6 Kathrine Olesen f. 22.2.1899 i Muldbjerg, men gik i skole i Faster. Hun kom til U. S. A. 1916 og g. 1924 m.

Erwin Helms f. 20.9.1897 i Cleveland, hvor han er slagter.

Børn E1—5 (E1 og E2 er tvillinger)

E1 Leonard. E2 Lawrence, g. m. Harriet.

Børn F1—2

F1 Shirley. F2 Janet.

E3 Ralph. E4 Arleen. E5 Gordon.

Alle bor i Cleveland.

D7 Lawrence Olesen f. 26.6.1902 i Muldbjerg, kom til Amerika 1911, så han gik i både dansk og amerikansk skole, g. 1931 m.
Juanita Finley f. 28.12.1903 i Boulder, Colorado, student fra Senecaville, Ohio High School, mælkeriforretning (smør og æg).

Barn E1 Carol.

Det var mig en stor glæde, da ejendomsmægler Mikael Muldgaard Andersen, Birkerød C4 D6 ledte mig på sporet af denne gruppe, som Frelsens Hær ikke kunne finde for mig.

Der er håb om besøg fra California, så kontakten glædeligvis igen er knyttet efter ca. 33 års forløb.

C2 Mette Søndergaard Andersen f. 14.10.1864, d. 21.8.1932 på amtssygehuset i Tarm, g. 1892 m.
Michael Mikkelsen Ramsing f. 13.11.1869, d. 1.9.1952; (S. af baneformand H. M. R., Tistrup) bager, senere isenkræmmer i Lem i lang tid, formand for bestyrelsen i elektricitetsforeningen i Lem og i Spjald, søndagsskolelærer i Lem og Spjald i mindst 40 år, formand for Luthersk Misionsforening i Spjald, bestyrelsesmedlem i Luthersk Missionsforening i Vestjylland.

Børn D1—8

D1 Hans, døde nogle måneder gammel.

D2 Hans Mikkelsen Ramsing f. 14.7.1895; udlært som isenkræmmer i Ulfborg, blikkenslagermester i Spjald, g. 1916 m.
Louise Sofie Agnete Møller f. 18.6.1893; (D. af lærer Søren Juul M., Dagstrup pr. Mørke) kontoruddannet.

Børn E1—4

E1 Agnete Camilla Mette Ramsing f. 10.11.1917; Frederiksborg H., g. 1941 m.
Marinus Nielsen f. 25.5.1913; (S. af lokomotivfører August N., Lemvig) assistent på el-værket, Tarm.

Børn F1—3

F1 Jette Ramsing f. 29.11.1944.
F2 Eva Ramsing f. 8.4.1948. F3 Ruth Ramsing f. 17.1.1952.

E2 Herdis Juul Ramsing f. 14.10.1919; Ryslinge H., g. 1940 m.
Marius Kirkegaard Jensen f. 17.8.1915; (S. af gdr. Thomas Børge J., Kirkegaard, Lyhne) bagermester i Lem.

Børn F1—3

F1 Hans Kirkegaard f. 18.6.1944; F2 Lis Kirkegaard f. 24.9.1945, d. 29.1.1946; F3 Liss Kirkegaard f. 2.10.1948.

E3 Henning Michael Mikkelsen Ramsing f. 13.3.1921; blikkenslagermester i Brørup, g. 1947 m.

Rigmor Mikkelsen f. 17.5.1924; (D. af tømrermester Mikkelsen, Gesten).

Børn F1—2

F1 Birthe f. 22.4.1952; F2 Karsten f. 12.4.1948.

E4 Carlo Møller Ramsing f. 10.8.1926; blikkenslagermester, har overtaget faderens forretning i Spjald, g. 1950 m.
Ruth Olesen f. 31.1.1931; (D. af Jørgen Olesen, Spjaldgaard, Brejning.

Børn F1—2

F1 Ole Møller f. 20.4.1951; F2 Carl Møller f. 11.5.1955.

D3 Laurids Muldbjerg Ramsing f. 17.12.1896, d. 13.6.1952; lært kolonialhandel, købmand i Slagelse, g. 1923 m.
Anine Haugaard f. 15.6.1902; fra gården Fuglsang.

Børn E1—3

E1 Karla Ramsing f. 15.3.1924; kassererske i Næstved, g. 1944 m.

Karl Frederik Larsen f. 7.3.1921; frisørmester.

Børn F1—2

F1 John Ramsing f. 13.6.1945; F2 Gert Ramsing f. 3.5.1949.

E2 Richardt Ramsing f. 13.4.1927, d. 17.4.1927.

E3 Einar Leif Ramsing f. 7.10.1936; realeksamen fra Slagelse komm. Gym., gymnasieelev.

D4 Jens Ramsing, d. 12 år gammel.

D5 Emil Chr. Ramsing f. 12.5.1900; Teknisk Skole., Ringkøbing, anlægsgartner i Emdrup, g. 1924 m.
Gudrun Frederiksen f. 29.12.1905; (D. af liniebygmester August Fr., København).

Børn E1—4

E1 Erik Ramsing f. 30.11.1925; lægeeksamen 1954, ansat ved Kommunehospitalet, København, g. 1953 m.
Tove Vad f. 15.12.1928; (D. af læge Vad, ejer af Lønborggaard, Tarm) student fra Silkeborg, sygeplejerske fra 1952.

Barn F1 Liselotte.

E2 Birthe Ramsing f. 6.5.1928; kontoruddannet, g. 1951 m.
Svend Viggo Riise f. 31.3.1925; Arbejdernes H., lagerforvalter på Ryvangskasernen, København.

- E3 Per Ramsing f. 24.11.1932; præliminæreksamen 1953, seminarieelev samme år på Emdrup S.
- E4 Hanne Ramsing f. 9.12.1938; mellemskoleeksamen, kontorelev hos Illum, København.
- D6 Medium Julius Ramsing f. 11.8.1901; isenkræmmer i Viborg, g. 1927 m.
Ragnhild Johanne Borresmidt Graver f. 4.10.1900; uddannet som pianistinde i Viborg. (D. af lokomotivfører Graver, Viborg).
- Børn E1—2
- E1 Poul Ramsing f. 15.3.1928; student 1948 fra Viborg Kate-dralskole, Handelshøjskolen, H. A., København, erhvervsøko-nom, ansat på »Plumrose« (konserves), København, g. 1955 m.
Lilli Bang Aaen f. 25.10.1928; (D. af postkasserer E. Aaen, Vejle) uddannet i pels- og konfektionsbranchen.
- E2 Kaja Ramsing f. 2.10.1930; var røntgenassistent på Viborg Sygehus, g. 1951 m.
Vagn Overgaard f. 8.9.1928; (S. af Overgaard, Løvel central) assistent ved statens sindssygeevæsen, København.
- D7 Helga Kirstine Ramsing f. 1.7.1903; været i isenkramforret-ning, er medlem af Danmarks Lottekorps, g. 1924 m.
Hans Bach f. 27.11.1897; (S. af slagtermester B. i Assens, Ma-riager) murermester i Gentofte.
- Børn E1—2
- E1 Jørgen f. 24.4.1927; dyrlæge, ansat i Hillerød, g. 1952 m.
Herdis Larsen f. 30.3.1925; uddannet sygeplejerske.
- Børn F1—2 (tvillinger)
- F1 Mette f. 22.3.1953; F2 Lone.
- E2 Poul Bach f. 17.8.1929; udlært murer, g. 1953 m.
Hilda Huber f. 28.3.1933 i Kanada. Begge rejst til Kanada 20.4.1954.
- D8 Metha Mathilde Ramsing f. 10.4.1906; Luthersk Missionsforenings H. i Hillerød, giver musikundervisning, g. 1934 m.
Martin Overgaard Jakobsen f. 12.9.1895; (S. af A3 B6 Peder

Astrup Jakobsen) Ølgod Eftsk., Luthersk Missionsforenings H. i Hillerød, har en udflyttet ejendom fra fødegården, Søndergaard.

Børn E1—3

E1 Per Søndergaard f. 27.9.1935; cyklemekaniker. E2 Børge Ramsing f. 21.8.1939; E3 Gemma Lis f. 17.4.1942.

C3 Anders Andersen f. 10.2.1867, d. 29.12.1930; arvede føde-gården Østergaard i Muldbjerg, medlem af sogneråd og menig-hedsråd i Hover, var 3 år i Amerika, g. 1898 m.

Karen Marie Mortensen f. 23.8.1873, d. 1.4.1952; (D. af hus-
mand Matias M., Opsund, Brejning).

Børn D1—11

D1 Metha Andersen f. 25.1.1900, d. 17.7.1918; druknede sam-men med søsteren D5 i Ravnsbjerg å.

D2 Karen Katrine Andersen f. 30.11.1901; Luthersk Missionsfor-enings H. i Hillerød, g. 1924 m.

Peter Josef Olsen f. 23.8.1900; ejer Vestergaard, Haagendrup, Gilleleje; (S. af gdr. P. Olsen samme sted).

Børn E1—7

E1 Helga Vestergaard Olsen f. 12.5.1926; Luthersk Missionsfor-enings H. i Hillerød, g. 1952 m.

Otto Hankelbjerg Mortensen f. 11.11.1930; (S. af gdr. M. H. M., Randbæk, Spjald) dimitteret 1954 fra Haslev Sem., lærer i Hillerød.

Børn F1—2

F1 John Brian f. 19.4.1953; F2 Rolf Lennart f. 18.3.1955.

E2 Villy Vestergaard Olsen f. 11.11.1927; Luthersk Missionsfor-enings H., Hillerød, lægeeksamen 1954, p. t. læge på Central-sygehuset, Holbæk, g. 1953 m.

Karen Kristensen f. 26.12.1927; (D. af murermester K. Kri-stensen, Hillerød).

Barn F1 Peter Vestergaard Olsen f. 3.6.1954.

E3 Ida Vestergaard Olsen f. 8.12.1928; Luthersk Missionsfor-enings H. i Hillerød, Fjellhaug Bibelskole, Norge, seminarie-elev i Haslev.

E4 Anders Muldbjerg Vestergaard Olsen f. 15.3.1931; Luthersk Missionsforenings H. i Hillerød, Hammerum Landbrugssk., forpagter af Pibemosegaard, Græsted, g. 1955 m.
Edith Martinsen f. 10.2.1930; (D. af gdr. Hans M., Filsø, Henne.)

E5 Helmer Vestergaard Olsen f. 14.7.1933; Luthersk Missionsforenings H. i Hillerød, gardehusar.

E6 Robert Vestergaard Olsen f. 19.1.1939; præliminæreksamen 1955.

E7 David Vestergaard Olsen f. 21.3.1943.

D3 Lavrids Muldbjerg Andersen f. 13.4.1903; Luthersk Missionsforenings H. i Hillerød, maskinhandler i Skjern, g. 1931 m.
Marie Nielsen f. 17.4.1904; (D. af gdr. Hans N., Hemmet)
Luthersk Missionsforenings H. i Hillerød.

Børn E1—5 (E3 og E4 tvillinger)

E1 Leif Arthur Muldbjerg f. 17.2.1932; smed. E2 Irma Muldbjerg f. 23.10.1935, d. 9.12.1935; E3 Ulf Muldbjerg f. 2.2.1937; montørlærling. E4 Ernst Muldbjerg f. 2.2.1937, d. 4.2.1937; E5 Gert Muldbjerg f. 5.6.1939; landmand.

D4 Signe Cæcilie Andersen f. 21.8.1904; Luthersk Missionsforenings H. i Hillerød, g. 1931 m.
Markus Agerbo f. 16.11.1903; (S. af landmand og postbud J. A., Opsund i Brejning) er postbud i Spjald.

Børn E1—3

E1 Jytte Agerbo f. 14.2.1933, g. 1952 m.
Gunnar Andersen f. 16.3.1918; (S. af landmand A. A., Spjald)
chauffør for oliefirmaet Caltex, København.

Børn F1—2

F1 Elin f. 11.3.1953; F2 Lis f. 26.7.1954.

E2 Doris Viola Agerbo f. 4.6.1935; Luthersk Missionsforenings Eftsk. i Løgumkloster, sygeplejeelev.

E3 Torben Agerbo f. 3.12.1936; Luthersk Missionsforenings Eftsk. i Løgumkloster.

D5 Mathilde Petrea Andersen f. 14.8.1906; druknede sammen med søsteren D1 17.7.1918.

D6 Thora Magdalene Andersen f. 4.2.1908; Luthersk Missionsforenings H. i Hillerød, g. 1935 m.
Otto Frode Thorngren f. 17.5.1906; (S. af stenhugger Otto Th., Allinge, Bornholm) dimitteret 1932 fra K.F.U.M.s Sem., lærer ved Blistrup Skole, Hillerød.

Børn E1—3

E1 Ole Marcher f. 17.7.1940; E2 Gerd Marcher f. 3.3.1942; E3 Sten Marcher f. 2.10.1945.

D7 Jenny Augusta Andersen f. 1910, d. 1912.

D8 Mary Otilia Andersen f. 12.5.1912; Luthersk Missionsforenings H. i Hillerød, g. 1940 m.
Holger Olsen f. 15.12.1909; (S. af maskinmester J. Olsen, Væggerløse) forvalter på Lindholmgaard i Slangerup.

D9 Peder Martin Andersen f. 5.2.1915; ejer af fødegården Østergaard i Muldbjerg, Hover.

D10 Erhard Oskar Andersen f. 12.7.1916; i udlandet (eventyrer).

D11 Erna Elvira Andersen f. 6.2.1918; Luthersk Missionsforenings H. i Hillerød, g. 1946 m.
Peder Hauskov Olsen f. 2.9.1922; (S. af gdr. Ole O., Muldbjerg, Hover) installatør i Voldby, Djursland.

Børn E1—2

E1 Bjarne Olsen f. 29.6.1949; E2 Marie Olsen f. 5.10.1952.

C4 Jakob Søndergaard Andersen f. 10.6.1869, d. 22.10.1952; cykle- og træhandler i Spjald, i menighedsrådet en årrække, hjælpekaskeformand, både han og hustruen søndagsskolelærere i en hel menneskealder, i bestyrelsen for Luthersk Missionsforening i Skjern-kredsen, startede dagvognsruten Spjald—Skjern sammen med broderen C10 i 1910, g. 1893 m.
Edel Inger Marie Andersen, Ærl te Jakobs kaldtes hun, f. 22.2. 1873, d. 7.1.1923 på amtssygehuset i Herning, fra gården Hjøllund i Sdr. Lem.

Børn D1—10

D1 Laurids Muldbjerg Andersen f. 16.9.1894, d. nytår 1916; udlært træskomager, tilknyttet K. F. U. M.s soldaterhjem i Gøthersgade, København.

D2 Anna Hjøllund Andersen f. 29.8.1896; Haslev H., udlejer af værelser i en meget stor lejlighed på Vesterbrogade, København.

D3 Knud Hjøllund Andersen f. 11.6.1898; haft viktualieforretning i København i 20 år, nu vicevært og varmemester i en ejendom på Frederiksberg.

D4 Jens Andersen f. 29.4.1900; har servicestation på Jagtvejen, København, g. 1933 m.

Ellen Margrethe Marie Nielsen f. 9.10.1914; (D. af søkaptajn N. N. i København).

Børn E1—2

E1 Birthe Andersen f. 1.6.1935; mellemskoleeksamen, i huset i England $\frac{1}{2}$ år, ved post- og telegrafvæsenet i København.

E2 Inge Lise Andersen f. 22.6.1938; på Købmandsskolen på Nørrevold, i forretning.

D5 Aage Christian Andersen f. 16.1.1902; Tommerup H., forvalter på Ledreborg, Roskilde, udvandret til Canada 1928, farmer i Alberta 1932—46, fra da farmer ved Stillehavskysten, g. 1932 m.

Lilly Helga Madsen f. 25.3.1933; (D. af gdr. Mads Peder M., Nørrelund, Bølling, Skjern).

Børn E1—5

E1 Frede f. 12.2.1934; realeksamen, på universitet. E2 Loyd f. 29.9.1936; realeksamen, læser til missionær blandt hedninger.

E3 Norman f. 15.3.1938; E4 Harvard f. 5.5.1940; mellemskoleelev. E5 Kenneth f. 15.5.1945.

D6 Mikael Muldbjerg Andersen f. 14.7.1904; taxavognmand i nogle år, ejendomsmægler i Birkerød fra 1950, g. 1937 m.

Ingeborg Thers f. 23.5.1912; (D. af slagtermester Thers, Kalundborg) kan føre sin slægt helt tilbage til Morten Luther.

D7 Aksel Georg Andersen f. 7.4.1906; installatøreksamen fra Helsingør 1932, i 1934 el- og vandværksbestyrer i Løgumkloster, fra 1938 bestyrer på Tim el-værk, installatørforretning samtidig, g. 1934 m.

Else Andersen f. 24.2.1908; fra Allégaarden, Kølstrup, Fyn.

D8 William Frede Andersen f. 18.4.1908; realeksamen fra Johannesskolen, København, har en servicestation på Jagtvejen, København, ligesom broderen.

D9 Otto Ricard Andersen f. 19.2.1910; Luthersk Missionsfornings H. i Hillerød, landmand, bestyrer på svigerfaderens teglværk i Sdr. Omme, ejer af samme 1941—54, nu ejer af »Lindholm«, Tim, frihedskæmper i Sdr. Omme, g. 1934 m.

Else Hedegaard Thellesen f. 23.9.1905; fra Jerlevgaard pr. Vejle, realeksamen fra Grindsted Realskole, på Kvindelig Industriskole, Haslev, børnehauddannet på Wulffs Sem., København 1931, været børnehauveder på Saxoly, København.

Børn E1—4

E1 Edel Marie Hedegaard Thellesen Andersen f. 29.1.1935; realeksamen fra Grindsted Realskole, væveeksamen fra Salling Vævesk., vævelærerinde på Ølgod Ungdomssk., i England 1956.

E2 Sine Bodil Hedegaard Andersen f. 13.3.1937; realeksamen fra Solhverv Kostskole, i England 1956.

E3 Mette Muldbjerg Andersen f. 7.10.1941; mellemskoleelev.

E4 Anna Hjøllund Andersen f. 31.7.1944.

D10 Sara Noomi Andersen f. 16.6.1915; Luthersk Missionsfornings H. i Hillerød, inspektrice ved belysningsvæsenets rengøringspersonale, København, bor i samme ejendom som broderen D3.

C5 Mads Astrup Andersen f. 20.6.1871; (navneforandring til Ast) d. 24.12.1955, var postekspedient i Aggersund, Køge, Kalundborg, postassistent i Købmagergades Postkontor, postkontrollør ved Sundby Postkontor, senere Købmagergades Postkontor, postmester i Aars 1929—1941. Ridder af Dannebrog, g. 1. gang 1906 m.

Marie Nielsen f. 20.1.1880, d. 6.3.1923; (D. af gdr. William N., Landrupgaard, Ballerup) g. 2. gang 1927 m.

Elna Bergenhammer f. 6.12.1888, d. 15.10.1937; (D. af købmand Sørensen, Århus).

Børn D1—2

D1 Gemma Ast f. 5.3.1909; præliminæreksamen fra Rysensteen Gym. 1925, husholdningslærerindeeksamen fra den Suhrske

Husholdningsskoles Husholdningslærerindeseminarium 1930, lærerinde på Frederiksberg Husholdningsskole 1931—33, konsulent ved Margarinefabrikken Alfa, Vejen 1936—45, konsulent ved husmodertjenesten, København 1950—55, nu konsulent ved dampmøllen Victoria, Odense, fra 1.7.1955, g. 1944 m.

Anker Ludvig Huld f. 4.9.1900; (S. af grosserer A. L. Huld, København) grosserer i korn- og foderstoffer, København.

D2 Torben Ast f. 9.12.1916; realeksamen fra Aars Realskole, Teknisk Skole, København, elektroingeniør, ingeniør for Kofoed Meyer, København (gaffeltrucks) g. 1946 m.
Inga Stæhr f. 27.10.1922; (D. af kontorchef S. i Københavns Magistrat) studentereksamen, kontorist ved krisepolitiet en år-række, flyttet til anden afdeling.

C6 Jens Andersen f. 24.7.1874 var i Amerika i 3 år sammen med broderen C3, sparket ihjel af en hest, da han var forkarl på St. Skindbjerg, Dejbjerg, 22 år gammel.

C7 og C8 døde som små, født henholdsvis 1876 og 1878.

C9 Laurids Martin Andersen f. 10.11.1881, d. 5.3.1933; købmand i Rækker Mølle, Spjald og Skjern og Odense, g. 1914 m.
Inga Jensen f. 28.1.1890, d. 7.4.1931; (D. af politibetjent Olaf J., Hjørring).

Barn D1 Ebba Andersen f. 11.3.1917; telefonistinde i København.

C10 Peder Astrup Andersen f. 7.1.1884; Vejstrup H., ejer af Kildsiggaard, Spjald. Var levende interesseret deltager i det landøkonomiske arbejde i sognet og på egnen, var med ved oprettelsen af flere herhen hørende foreninger, landboforeningen, kontrol- og kvægavlsforeninger, medlem af de forskellige bestyrelser, i flere år formand for kontrol- og kvægavlsforeningen, g. 1913 m.

Madsine Sørensen Grantoft f. 23.7.1892; (D. af husmand S. Sørensen Gr., Nr. Nissum, Lemvig).

Børn D1—6

D1 Laura Astrup Andersen f. 1.1.1914, g. 1937 m.

Jacob Jensen f. 6.7.1898, d. 29.8.1949; (S. af smed Søren J., Sdr. Bork) ejede St. Kradsbjerg, Sdr. Bork.

Børn E1—3

E1 Benny Andersen f. 22.1.1934; i handelslære. E2 Ester f. 6.5.1938; E3 Tøve f. 6.2.1947.

D2 Jens Astrup Andersen f. 29.3.1915; slagteriarbejder i Hjørring g. 1942 m.

Karen Margrethe Schubert f. 7.6.1921; (D. af arbejdsmand Johan Sch., Hjørring).

Børn E1—4

E1 Erika Bohl f. 13.9.1943; E2 Kirsten Astrup f. 12.10.1946; E3 Bent Schubert f. 7.11.1948; Birthe Astrup f. 30.10.1950.

D3 Søren Astrup Andersen f. 25.12.1916; Ollerup H., 9 mdr. på Ladelund Landbrugssk., har gården Elmelund, Thorsted pr. Ørnstrup, g. 1946 m.

Johanne Marie Nielsen f. 27.5.1916; (D. af gdr. og sognefoged Andreas N., Vidtskue, Vinding, Vejle).

Børn E1—4

E1 Rigmor Astrup f. 1.9.1947; E2 Per Astrup f. 6.5.1949; E3 Karen Astrup f. 22.10.1952; E4 Jørn Astrup f. 23.3.1954.

D4 Mette Astrup Andersen f. 16.10.1919, g. m.

Agner Nørbo f. 6.12.1912; (S. af gasværksarbejder Aksel Andersen, Odense) frisørmester i Laurbjerg.

D5 Svend Astrup Andersen f. 7.3.1921; Luthersk Missionsforenings H. i Hillerød, uddannet til kontrolassistent, gdr. i Hedager, Spjald, g. 1951 m.

Irene Hounissen f. 11.3.1929; (D. af gdr. Jens L. H., Sdr. Nissum).

Børn E1—2

E1 Jens Peder Astrup f. 19.2.1952; E2 Arne Astrup f. 28.10.1953.

D6 Marie Astrup Andersen f. 25.3.1922, g. 1951 m.

Lavrits Jensen f. 10.8.1913; (S. af gdr. Kr. Jensen, Søndbjerg, Thy) bagermester i Grønninghoved, Sølund, Skamling.

Barn E1 Kristian Rust Jensen f. 18.12.1951.

A 3 B 4 Kirsten Jakobsen

B4 Kirsten Jakobsen f. 10.12.1844, d. 2.3.1929, g. m.
Hans Adam Hansen, ejer af gården Bækbo, Lem, og havde
part i gården Boling samme sted.
Kirsten, der blev sent gift, var en dygtig kone og en god
kvinde.

B5 Chresten Jakobsen f. 23.12.1846, d. 10.2.1917; Han var
ejer af Skovgaard, Ryde, til 1905, var flere perioder sogne-
rådsformand i Ryde, flyttede til Vinderup, hvor han var med-
stifter af Vinderup Bank og direktør sammen med sagfører
Hviid, samme sted.

Chr. Jakobsen var en dygtig landmand, klog, i sin være-
måde stille, men til tider livlig og munter. G. 1. gang 1871 m.
Ane Johanne Kathrine Palline Vad f. 18.1.1848, d. 4.2.1899;
(D. af møbelsnedker Wad i Haderup).

»Mine forældre mindes jeg med stor ære og respekt, jeg
føler mig lille, når jeg mindes dem. De var æret og respekteret
langt uden for sognets grænser. Da banken blev oprettet, skrev
dagbladet bl. a. »han er en mand, man har en grundmuret til-
lid til«.

A 3 B 5's 1. hustru,
Ane Johanne Kathrine Palline Wad

A 3 B 5 Chresten Jakobsen

Ane Johanne, der var af Anders Sørensen Vedels og Hans
Tausens slægt, var uddannet som lærerinde. Hun var passio-
neret rytter. Mest blev hun husket som »de syges og fattiges
ven«, idet der blev sendt »meget ud af huset til småkårsfolk«.

Hjemmet var præget af guds frygt og nøjsomhed — det slut-
tede sig til Indre Mission.

Børn C1—8 (C1—6 i 1. ægteskab) (C7—8 i 2. ægteskab)

C1 Søren Tang Jacobsen f. 1878, d. 1903; studentereksamen i
Herning, teologisk embedseksamen 1903, døde samme år som
soldat af lungebetændelse.

C2 Alfred Jacobsen f. 17.6.1882; Haslev H., havde Enggaarden,
Bjert, Vinderup, g. 1. gang 1910 m.

Maren Bøge Andersen f. 16.7.1883, d. 2.5.1921; fra gården
»Over Bøge«, Ryde, Vinderup, g. 2. gang 1924 m.

Anna Andersen f. 26.12.1889; fra gården Store Sevelsted, Sahl,
Vinderup.

Børn D1—2

D1 Maren Jacobsen f. 6.2.1926; student fra Struer Gymn. 1945,
lærerindeeksamen fra Zahles Sem., København 1948, lærerinde

ved Vinderup Kommuneskole, fast ansat fra 1954, g. 1949 m.
Jens Peter Bjørnkjær f. 19.9.1915; (S. af teglværksejer og spa-
rekassedirektør Chr. B., Hasselholt, Sahl) har fødegården, Tof-
tegaard i Sahl.

Børn E1—2

E1 Anders f. 20.6.1951; E2 Marianne f. 26.12.1952.

D2 Christen Jacobsen f. 3.3.1928; Tommerup H., Haslev udvi-
dede H. og Hammerum Landbrugssk., er landmand.

C3 Emanuel Jacobsen f. 13.1.1884; Nr. Nisum H., haft gården
Sønder Kokholm, Ølby ved Struer i 35 år, i bestyrelsen for
mejeriet, elektricitetsforeningen, sygeplejeforeningen og Kriste-
lig Lytterforening, i menighedsråd, er kirkeværge i Ølby, g.
1909 m.

Louise Madsen f. 1.1.1883, d. 1949; fra Nygaard, Vandborg,
Haslev Husholdningsskole.

C4 Elisabeth Margrethe Mathilde Jacobsen f. 25.4.1885, d. 12.
10.1950, g. 1910 m.

Alfred Emil Ingwersen f. 7.3.1883, d. 31.3.1952; (S. af bager-
mester I., Lunderskov) skræddermester i Odense, oldermænd i
skrædderlauget, Odense.

Børn D1—5 (D4 og D5 tvillinger)

D1 Knud Valdemar Ingwersen f. 10.12.1911; realeksamen, han-
delsskoleeksamen, afdelingsleder i »Caltex« med Fyn som di-
strikt, bor i Odense, var gruppefører i frihedshæren, g. 1947
m.

Else Kirstine Hansen f. 30.8.1920; (D. af blegemester Karl H.,
Odense) Skaarup Husholdningsskole.

Børn E1—4

E1 Jens Ulrik f. 7.7.1947; E2 Vibeke f. 23.8.49; E3 Jørgen Peter
f. 18.12.1950; E4 Annelise f. 1.1.1952.

D2 Ellen Margrethe Ingwersen f. 22.12.1914; Thestrup H. og
uddannet som sygeplejerske, g. 1944 m.

Viggo Filtenborg f. 8.8.1912; (S. af snedkermester P. J. Fil-
tenborg, Bjerringbro) møbelfabrikant i Bjerringbro.

Børn E1—2

E1 Ole f. 15.7.1945; E2 Hans Christian f. 30.8.1952.

D3 Lilli Ingwersen f. 13.6.1916; realek-
holdningssk., kontorudd., g. 1941 m.
Børge Wæde Hansen f. 25.12.1912; (D.
ders Vilhelm H., Roskilde) kontorche-
Ryslinge.

Børn E1—3

E1 Claus W. H. f. 7.5.1943; E2 Knud
Ida W. H. f. 14.8.1949.

D4 Erik Ingwersen f. 22.12.1924; gartner
Stensballe forsøgsgartneri, præliminære-
denterkursus, havebrugskandidat fra de
landbrugsskole i København, bestyrer for «Green-
house», Montezuma, U. S. A., g. 1951 m.

Arlene Doris Miller f. 13.1.1928; (D. af skolepedel Charles
W. Miller).

Børn E1—2

E1 Sherry Elisabeth f. 20.4.1952; E2 Allan Erik f. 22.4.1954.

D5 Else Johanne Ingwersen f. 22.12.1924; været husassistent, g.
1956 m.

Johannes Stenhus Hansen f. 25.3.1924; gartner og frugtavler
på Hundslev Nymark pr. Kølstrup, har faderens ejendom.

C5 Jacob Jacobsen f. 4.9.1887; har haft gårdene Købberup i
Mejrup og Store Damgaard i Aulum, handlet en hel del med
ejendomme i og omkring Holstebro, hvor de har en meget stor
ejendom, g. 1926 m.

Inger Marie Støvring f. 30.7.1894; (fra gården Store Over-
lund, Naur) Nr. Nisum H.

C6 Methea Jacobsen f. 12.10.1891, g. 1920 m.

Kristian Godfred Kristiansen f. 11.9.1884; (S. af baneformand
J. Chr. Hvirgel Kr., Horsens) uddannet som tømrer, 1919 an-
sat ved politiet i Kibæk, 1921 ved kriminalpolitiet, Silkeborg,
pensioneret som kriminalpolitiassistent samme sted 1.10.1954.

Børn D1—3

D1 Anna Vibeke Kristiansen f. 3.5.1923; realeksamen, handels-
uddannet, g. 1947 m.

ved Vinderup Kommuneskole, fast ansat fra 1954, g. 1949 m.
Jens Peter Bjørnkjær f. 19.9.1915; (S. af teglværksejer og spa-
rekassedirektør Chr. B., Hasselholt, Sahl) har fødegården, Tof-
tegaard i Sahl.

Børn E1—2

E1 Anders f. 20.6.1951; E2 Marianne f. 26.12.1952.

D2 Christen Jacobsen f. 3.3.1928; Tommerup H., Haslev udvi-
dede H. og Hammerum Landbrugssk., er landmand.

C3 Emanuel Jacobsen f. 13.1.1884; Nr. Nissum H., haft gården
Sønder Kokholm, Ølby ved Struer i 35 år, i bestyrelsen for
mejeriet, elektricitetsforeningen, sygeplejeforeningen og Kriste-
lig Lytterforening, i menighedsråd, er kirkeværge i Ølby, g.
1909 m.

Louise Madsen f. 1.1.1883, d. 1949; fra Nygaard, Vandborg,
Haslev Husholdningsskole.

C4 Elisabeth Margrethe Mathilde Jacobsen f. 25.4.1885, d. 12.
10.1950, g. 1910 m.
Alfred Emil Ingwersen f. 7.3.1883, d. 31.3.1952; (S. af bager-
mester I., Lunderskov) skræddermester i Odense, oldermand i
skrædderlauget, Odense.

Børn D1—5 (D4 og D5 tvillinger)

D1 Knud Valdemar Ingwersen f. 10.12.1911; realeksamen, han-
delsskoleeksamen, afdelingsleder i »Caltex« med Fyn som di-
strikt, bor i Odense, var gruppefører i frihedshæren, g. 1947
m.

Else Kirstine Hansen f. 30.8.1920; (D. af blegemester Karl H.,
Odense) Skaarup Husholdningsskole.

Børn E1—4

E1 Jens Ulrik f. 7.7.1947; E2 Vibeke f. 23.8.49; E3 Jørgen Peter
f. 18.12.1950; E4 Annelise f. 1.1.1952.

D2 Ellen Margrethe Ingwersen f. 22.12.1914; Thestrup H. og
uddannet som sygeplejerske, g. 1944 m.

Viggo Filtenborg f. 8.8.1912; (S. af snedkermester P. J. Fil-
tenborg, Bjerringbro) møbelfabrikant i Bjerringbro.

Børn E1—2

E1 Ole f. 15.7.1945; E2 Hans Christian f. 30.8.1952.

D3 Lilli Ingwersen f. 13.6.1916; realeksamen, Haraldsborg Hus-
holdningssk., kontorudd., g. 1941 m.

Børge Wæde Hansen f. 25.12.1912; (S. af fhv. købmand An-
ders Vilhelm H., Roskilde) kontorchef på Fabers fabrikker,
Ryslinge.

Børn E1—3

E1 Claus W. H. f. 7.5.1943; E2 Knud W. H. f. 22.9.1944; E3
Ida W. H. f. 14.8.1949.

D4 Erik Ingwersen f. 22.12.1924; gartnerelev hos Dæhnfeldt,
Stensballe forsøgsgartneri, præliminæreksamen fra Fyens Stu-
denterkursus, havebrugskandidat fra den kgl. veterinær- og
landbrugsskole i København, bestyrer for »Patterson Green-
house«, Montezuma, U. S. A., g. 1951 m.

Arlene Doris Miller f. 13.1.1928; (D. af skolepedel Charles
W. Miller).

Børn E1—2

E1 Sherry Elisabeth f. 20.4.1952; E2 Allan Erik f. 22.4.1954.

D5 Else Johanne Ingwersen f. 22.12.1924; været husassistent, g.
1956 m.

Johannes Stenhus Hansen f. 25.3.1924; gartner og frugtavl-
er på Hundslev Nymark pr. Kølstrup, har faderens ejendom.

C5 Jacob Jacobsen f. 4.9.1887; har haft gårdene Købberup i
Mejrup og Store Damgaard i Aulum, handlet en hel del med
ejendomme i og omkring Holstebro, hvor de har en meget stor
ejendom, g. 1926 m.

Inger Marie Støvring f. 30.7.1894; (fra gården Store Over-
lund, Naur) Nr. Nissum H.

C6 Methea Jacobsen f. 12.10.1891, g. 1920 m.

Kristian Godfred Kristiansen f. 11.9.1884; (S. af baneformand
J. Chr. Hvirgel Kr., Horsens) uddannet som tømrer, 1919 an-
sat ved politiet i Kibæk, 1921 ved kriminalpolitiet, Silkeborg,
pensioneret som kriminalpolitiassistent samme sted 1.10.1954.

Børn D1—3

D1 Anna Vibeke Kristiansen f. 3.5.1923; realeksamen, handels-
uddannet, g. 1947 m.

Kurt Henning Nielsen f. 1.10.1924; (S. af tømrermester J. P. N., Silkeborg) lærereksamen fra Th. Langs Sem., Silkeborg, siden 1947, ansat ved den danske skole: Friserbjergskolen, Flensborg.

Barn E1 Lars Erik f. 27.3.1949.

D2 Tove Kristiansen f. 30.9.1924; realeksamen, kontorudd., kontorassistent, g. 1950 m.

Svend Arne Petersen f. 23.4.1926; (S. af tørvefabrikant J. Valdemar P., Silkeborg) udlært som maler, siden 1951 politibetjent i København.

D3 Karen Margrethe Kristiansen f. 7.5.1930; realeksamen, sygeplejerske fra Silkeborg Centralsygehus, ansat ved Randers Centralsygehus, g. 1952 m.

Knud Erik Maaetoft f. 31.5.1926; (S. af guldsmed Søren M., Silkeborg) handelsudd., ansat som dekoratør i skotøjsfirmaet Kjær og Andersen, Randers.

G. 2. gang 1901 m.

Vilhelmine Petersen f. 8.9.1865, d. 1.7.1941; (D. af proprietær Petersen, Vinderupgård, Vinderup).

»Efter fars død var min mor og hjemmet stadig samlingspunkt for os og vore søskende fra fars første ægteskab.«

Følgende lille træk kendes vist fra de fleste I. Ms. hjem på den tid. I alt fald kunne jeg have skrevet nøjagtig det samme.

»Det faldt os trangt om søndagen, når far læste en af Luthers prædikener, der var på så mange sider, at vi blev trætte og havde svært ved at sidde stille. Vi åndede lettet op, når der blev bladet om til den side, der var blank og med det lille ord amen til slut.

Mor var respekteret i sognet, også fordi hun havde sine meningers mod og ikke var bange for at stå ene med sine synspunkter.

Hun var vant til store forhold, da hun havde stået for husholdningen på Vinderupgaard, mens faderen var enkemand, så

*Chresten Jakobsens 2. hustru
Vilhelmine Petersen*

det var let for hende på Skovgaard, hvor hun med pæne, solide piger kun behøvede at administrere.

Hun blev altid tituleret med »fru«, hvilket var meget sjældent på landet dengang, måske var det, fordi hun talte rigsdansk og altid havde gjort det.

Hun var alligevel et jævnt og ligetil menneske, der ikke stillede sig på en piedestal.

Ligesom Ane Johanne færdedes hun meget i naturen, men med hest og ponyvogn.«

C7 Anna Jacobsen f. 27.7.1902; Haslev Husholdnings- og Vævesk., musikudd., har været medhjælper på ungdoms- og skolehjem.

C8 Carl Tang Wad Jacobsen f. 6.10.1903; uddannet ved landvæsen, gået over til forretningslivet, ekspedient, g. 1942 m.

Else Karlsen f. 27.10.1913; (D. af murermester Jens K., Langå).

Børn D1—3

D1 Grethe f. 23.3.1943; D2 Mogens Tang f. 10.5.1946; D3 Jens Erik Tang f. 18.5.1951.

Cecilie Magdalene Mortensen, g. m. A3 B6

A3 B6 Peder Astrup Jacobsen

B6 Peder Astrup Jacobsen f. 8.7.1849, d. 10.1.1909; arvede fødegården Nørre Søndergaard, var i lang tid i sognerådet i Brejning, i skolekommissionen, kasserer for Brejning-Muldbjerg Andelsmejeri, som han var med til at oprette og bygge 1888. Han skænkede grunden til den og gjorde dermed begyndelsen til Spjald by. De gamle fortæller, at han efter forhandling med proprietær Kofoed, Brejninggaard, fik tilsagn om levering af mælk fra gården, så mejeriets start dermed var sikret, g. 1893 m.

Cecilie Magdalene Mortensen f. 3.9.1861, d. 10.1.1943; (D. af gdr. og vandelærer M. i Toftum, Hemmet).

C2: »Far var vist en af dem, vi kalder lune vestjyder, han kom tit med udtalelser, der gav munterhed i selskabet.« Det stemmer godt med, hvad yngre medlemmer af slægten har sagt, at alle brødrene B1, B5 og B6 var livlige og fornøjelige.

»Mor var tit behjælpelig i små hjem. De var begge stræbsomme. I hjemmet var der guds frygt og nøjsomhed, så vi børn har fået en rig arv. Deres sidste ord var: Søg først Guds rige!«

Børn C1—5

C1 Jakob Søndergaard Jakobsen f. 16.9.1894, d. 10.8.1919; var maler.

C2 Martin Overgaard Jakobsen f. 12.9.1895; Ølgod Eftsk., Luthersk Missionsforenings H. i Hillerød, har en udflytterejeendom fra fødegården, g. 1934 m.

Metha Ramsing f. 10.4.1906; (se samme slægt B3's datter Mette Søndergaard C2 og hendes datter D8) Luthersk Missionsforenings H. i Hillerød, giver musikundervisning.

Børn D1—3

D1 Per Søndergaard, cyklemekaniker f. 27.9.1935; D2 Børge Ramsing f. 21.8.1939; D3 Gemma Lis f. 17.4.1942.

C3 Ane Søndergaard Jakobsen d. 1 år gl.

C4 Medom Søndergaard Jakobsen f. 5.1.1898; murer i Spjald.

C5 Anna Søndergaard Jakobsen f. 29.10.1902, d. 16.5.1940 på amtssygehuset i Ringkøbing; g. 1932 m.

Gustav Nielsen f. 5.2.1902; (S. af N. Nielsen, gdr. i Stadil) er gdr. i Gl. Præstegaard i Brejning, er sognerådsmedlem, i bestyrelsen for Brejning-Muldbjerg Mejeri, formand for Jysk Andels Foderstofforening i Brejning og for vejarbejdet i Brejning kommune.

Børn D1—3

D1 Gunner Nielsen f. 4.8.1934; kommis.

D2 Peter Søndergaard Nielsen f. 14.5.1936; ved landbruget; D3 Andreas Nielsen f. 28.4.1940; også ved landbruget.

B7 Mads Jakobsen f. 16.1.1853; død som barn.

Søndergaardslægten: 419 personer.

Astrupgaard

Astrupgaard er beliggende i Faster Sogns nordvestligste del.

Matrikuls kort, der er over 150 år gamle, fortæller, at Astrupgaards sydlige markskel var ved Fastergaards jorder. Skellet gik øst-vest, dog med et indhug mod nord til fordel for Fastergaard.

Imod øst grænsede jorderne til Klokmose og Fasterlund.

Mod nord gik heden til Fiskbæk Kær, dog fulgte skellet — sogneskellet — ikke bækken hele vejen, men lå lidt sydligere nogle steder. Sådan fastsattes sogneskellet af sandemænd i 1540, og sådan er sogneskellet endnu.

Astrupgaards vestre markskel er sogneskel til Sædding og er sandsynligvis ikke flyttet væsentligt, siden adelsmand Iver Lunge, som i 1578 købte Slumstrup, satte markskel mellem Astrup og Sædding.

I 1791 (se Jacob Pedersens selvejerskøde) er jorderne delt omtrent ligelig i 2 gårde.

Jan Aas Jansen af Fastergaardslægten, hvis oldemor var den samme som Søren Astrups svigermor, har som ejendomsskyldvurderingsmand foretaget en opgørelse, der viser, at Astrupgaard med dens 14 udstykkere var på tilsammen 480 tdr. land og nabogården, som fra 1799 til 1941 har været i Fastergaardslægtens eje, hvad de fleste af dens 14 udstykkere er endnu, var på 470

tdr. land + grundene i Astrup by. Det bliver ialt godt 950 tdr. land, men dette tal er for højt, da flere af ejendommene har købt enge og andre jordstykker, siden nævnte matrikuls kort blev fremstillet.

En udregning efter gl. matrikuls kort resulterer da også i 820,4 tdr. land, så den påstand, at Astrupgaard oprindeligt var på ca. 800 tdr. land er rigtig nok*).

Det meste af gårdene lå hen i hede. Lidt før 1791 var der af den samlede gårds areal kun dyrket 77 tdr. land, mens Fastergaard, som købtes til selveje omtrent samtidig, havde 95 tdr. land dyrket med samme hartkorn og kostede 1140 rigsdaler mod Astrupgaards 675 rigsdaler.

Ejendommeligt nok har der udstrålet flere veje fra Astrupgaard. Vejene fra Fastergaard og Klokmose samledes for over 150 år siden i heden ca. 400 m sydøst for Astrupgaard nær ved — eller der — hvor Astrup By ligger. Vejen fortsatte skråt ned mod Astrupgaard, ind ad gårdens vestre gårdsled (åbning mellem stuehus og fløjhus) gik så over gårdspladsen og ud gennem en port i det nordre hus (ladebygningen) mod nord og nordvest efter Herborg, Videbæk og Brejning til. — Se, hvad Søren Vestergaard skriver i »slægtsminder« om begravelsen af en af Kr. Astrups B3 små piger.

Ved senere byggeri er der vel blevet en port i stedet for gårdsled, så begge parter har ret.

Ud fra denne vej ca. 200 m nord for gården gik der en vej mod øst ad Fasterlund vel der, hvor 2 af Søren Astrups døtre B2 og B4 fik udflytterejendomme. Endvidere en vej ad Sædding omtrent som den ligger nu. En tredje vej gik ca. 200 m vest for gården ud fra Sæddingvejen i sydvestlig retning gennem heden og delte sig i det sydvestlige hjørne af gårdens jord, den ene ad Slumstrup og den anden ad Slumstrup Mølle.

Efterhånden som al jorden blev dyrket, ændrede vejene retning, undtagen — som nævnt — Sæddingvejen. De måtte rette sig efter agrene og går derfor nu i rette vinkler.

Disse veje giver anledning til nogle betragtninger. Da kirkerne under den mægtige vækkelse i det 12. og begyndelsen af det 13.

*) Fra anden side hævdes, at gården snarere har været på 800 ha end 800 tdr. land; det er muligt, men det har været i fjerne tider.

århundrede blev bygget, var det væsentlig i nærheden af eller på selve de gamle gudehøvs fundamenter. Det er givet, at samfundene har omfattet mange familier inden for hvert sogneområde, ellers kunne de ikke have magtet den kolossale opgave: at bygge de nu 1000 gudshuse, som står endnu, i modsætning til samtidige slotte og borge, der i dag næsten alle ligger i grus.

Det er altså rimeligt at antage, at navne som Astrup, FASTER, FASTERLUND, KLOKMØSE SLUMSTRUP, SÆDDING o.s.v. har eksisteret længe på ovennævnte tidspunkt med den ret fyldige befolkning.

Forbindelsen mellem bostederne har været stier, der søgte uden om lavningerne, som var moradser dengang. Det er betegnende, at vejen til Sædding går for enden af begyndelsen til Astrup Kær og for enden af kæret, der begynder nær ved Fyrstenborg i Sædding, og at vejen gennem gården har retning uden om Fiskbæk Kær til Herborg og går langs med vestre side af Herborg Bæk efter Videbæk og Brejning.

Var det nødvendigt at forcere et vandløb, benyttede man vadestederne: steder, hvor terrænet havde stort fald, og hvor strømmen derfor var stærk, og løbet grundt og fast. På sådanne steder byggedes ofte vandmøller. I denne forbindelse kan vi tænke på Slumstrup Mølle, hvis oprindelse uden tvivl har været et vade-sted, hvorover man færdedes fra Sædding til FASTER (kirke) og omvendt.

I de fleste tilfælde har stierne, som senere blev til veje, da vogne blev trafikmiddel, søgt kirken som det centrale punkt i sognet. Det har også været tilfældet i FASTER, men når vi så et andet sted i sognet — som ved Astrupgaard — møder et vejcentrum, kan vi vist med rette ud fra det ovennævnte slutte, at Astrupgaard er et ældgammelt bosted, der i fjerne tider har været en torp*) med flere familier. Senere indskrænkedes den til 2 familier, hvad vi kan se i 1. del af bogen. I begge tilfælde har de holdt sammen af fornuftgrunde, bl. a. af sikkerhedshensyn.

En omstændighed mere tyder på eksistens helt tilbage i den hedenske tid. Vi har nemlig mange bosteder med navne af religiøs oprindelse. Der er særlig mange med f. eks. TOR: TORSTRUP =

*) Gl: nordisk udtryk for en samling huse, og fra dette udtryk har vi endelserne trup og rup, drup m. fl.

TORSTORP, men også en del med AS — oldnordisk udtryk for en gud — f. eks. som her: Astrup = AS's torp.

Da Søren Astrup overtog gården var den mindst på 256 tdr. land, men i 50'erne solgte han 60 tdr. land hede til Morten Hahne, fortæller Jan Aas, der som sognerådsformand indberettede denne »historie« til udvalget for mindeparken i »Kongenshus.«

Senere udstykkedes 27 og 31 tdr. land til 2 døtre, Maren B2 og Kristine B4 og ca. 34 tdr. land til Kræ Vestergaard B7. Christen Astrup B3 fik 84,6 tdr. land, da han overtog gården efter sin far, og den størrelse har gården endnu i dag. Den sidste udstykning fandt sted, da Mads Lodahl solgte 20 tdr. land til B4 C1.

Jorden er ler- og sandmuldet. Der er en del eng til, idet Astrup Kær begynder ved gården, der ligger på østre side af lavningen. Nabogården ligger ca. 150 m øst for og noget højere. Den bebos nu af Knud Aage Hjøllund A4 B4 C2 D7.

De fleste af oplysningerne om Astrupgaard er givet af ovennævnte Jan Aas Jansen, som med stor dygtighed og interesse har stillet sig til rådighed for mig, hvad jeg er ham meget taknemmelig for.